

Voorstel aan Presidium: Aanplakborden verkiezingen

Aan	: Presidium gemeenteraad
Van	: M.B. Dekker
Datum	: 18-05-2021
Onderwerp	: Aanplakborden verkiezingen

Op 16 maart 2022 zijn de Gemeenteraadsverkiezingen. Tot nu toe is het gebruikelijk dat er voor de verkiezingen aanplakborden worden geplaatst waarop partijen zelf hun verkiezingsposters kunnen plakken.

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen zijn er vaak opmerkingen en vragen van partijen/de raad over het aantal borden, de ruimte op de borden, het eventueel vooraf kunnen beplakken van de borden en opmerkingen over partijen die zich niet tot één poster weten te beperken of over andere posters heen plakken.

Daarom leggen we u drie opties voor:

1. Huidige situatie handhaven.
2. Geen verkiezingsborden meer plaatsen.
3. Plaatsen van mobiele dubbelzijdig voorbedrukte verkiezingsborden.

1. Huidige situatie handhaven

Elke verkiezing laat bureau Verkiezingen op 28 locaties op het grondgebied van de gemeente verkiezingsborden plaatsen. Deze borden bestaan uit drie opstellingen waarop plaats is voor in totaal 18 posters op A1-formaat. Om de palen te kunnen plaatsen, zijn op de diverse locaties permanente grondpotten geplaatst.

Partijen kunnen hierop zelf hun poster plakken. De borden worden geplaatst, verwijderd en schoongemaakt door Stadswerk072.

In 2011 heeft de gemeente 15 opstellingen van 3 verkiezingsborden aangeschaft ter vervanging van de oude houten borden. In 2014 zijn daar nog 15 opstellingen bijgekocht in verband met de fusie met Schermer en Graft-De Rijp.

Een complete opstelling inclusief bevestigingsmateriaal kost ongeveer € 2.000. De verwachting is dat een opstelling zo'n 15 verkiezingen meegaat, waardoor de afschrijving € 4.000 per verkiezing is. Deze afschrijving is niet opgenomen in de begroting/reserve.

De kosten voor het plaatsen, weghalen, schoonmaken, opslaan van de borden bedragen € 11.500 per verkiezing.

Nadeel van de vaste opstelling is dat grondpotten waarin de palen voor de borden worden geplaatst bij werkzaamheden nog weleens verdwijnen, en dat niet op alle gewenste locaties grondpotten geplaatst kunnen worden vanwege kabels en leidingen.

In de aanloop van de verkiezingen zijn er soms vragen van partijen die graag centraal willen plakken, opmerkingen over dubbel plakken, over elkaar heen plakken en gebruik van de borden door anderen dan politieke partijen en te kort ruimte voor alle posters. In de praktijk blijkt dit wel mee te vallen.

2. Geen verkiezingsborden meer plaatsen.

De tweede optie is om geen aanplakborden meer te plaatsen. Gemeenten zijn niet verplicht¹ om verkiezingsborden te plaatsen.

Het plaatsen van verkiezingsborden stamt nog uit de tijd waarin er geen TV-debatten, geen social media, geen internet, geen stadskranten, geen reclameborden in bushokjes en om lantaarnpalen en geen stemwijzers waren.

Toen waren verkiezingsborden een van de weinige manieren om de aandacht op de verkiezingen en de deelnemende partijen te vestigen.

Ook is het gebruik dat kiezers zelf partijposters voor het raam van hun woning ophangen vrijwel uitgestorven.

Inmiddels worden kiezers via allerlei kanalen op de hoogte gebracht van de verkiezingen en de standpunten van partijen. Uit onderzoeken² blijkt dat tegenwoordig dat de bijdrage van verkiezingsborden aan de opkomst en keuze van kiezers vrijwel nihil is.

Met afschaffen van de verkiezingsborden bespaart de gemeente € 11.500 per verkiezing. Daarnaast is het niet meer nodig om na afschrijving van de huidige borden zo'n € 60.000 vrij te maken voor vervangende borden.

¹ Antwoord Minister van BZK op Kamervragen, BPR2011/U50294

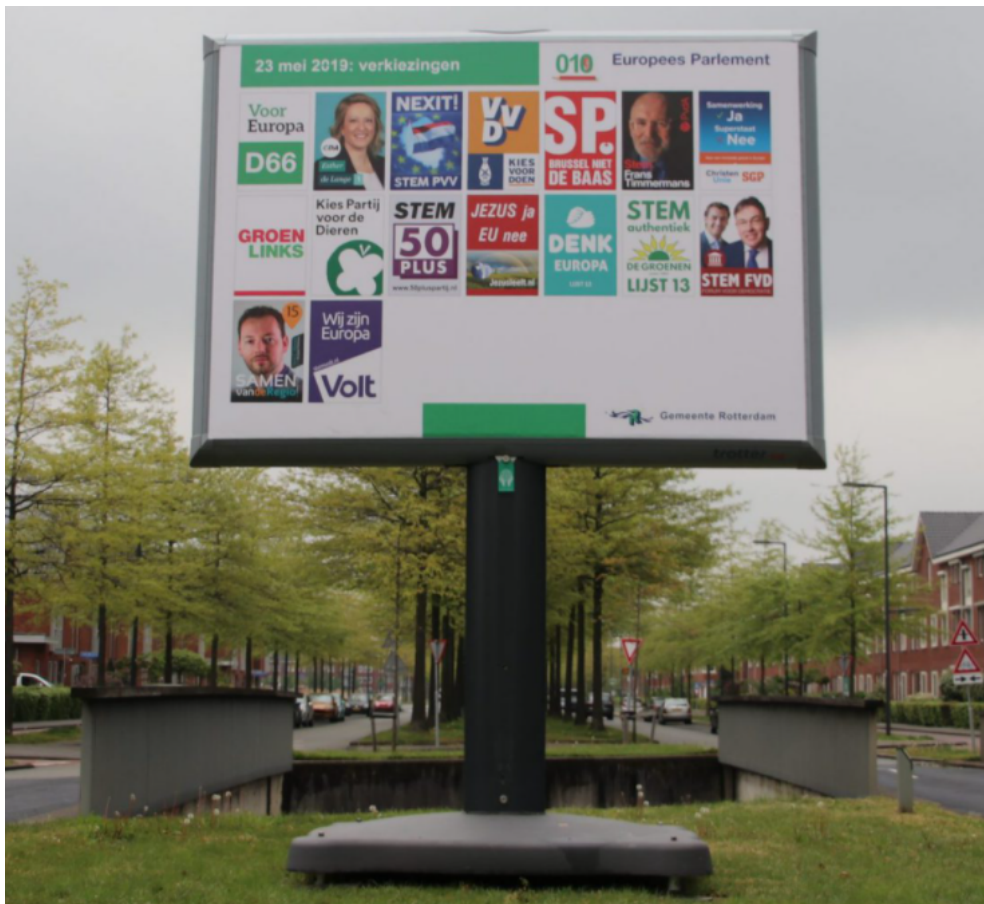
² **De stembus voorbij.** Het effect van de gemeentelijke campagne op de lokale opkomst bij de herindelingsverkiezing in Meierijstad, Daan Jacobs & Julien van Ostaaijen i.o.v. Min BZK, mei 2017.

Verbetering op komst. Een verkenning naar een effectieve gemeentelijke inzet van communicatiemiddelen voor de opkomst bij lokale verkiezingen, Tilburg University, November 2016

3. Huur van mobiele voorbedrukte verkiezingsborden

Sinds een aantal jaar zijn er diverse aanbieders van mobiele stemborden. In de aanloop naar de verkiezingen leveren deelnemende partijen hun poster digitaal aan bij een bedrijf, dat deze vervolgens op de verkiezingsborden drukt. Het bedrijf plaatst de borden op de door de gemeente aangewezen plaatsen. De borden staan op een betonnen voet, waardoor geen rekening hoeft te worden gehouden met kabels en leidingen en verdwenen grondpotten, zoals bij de huidige borden wel het geval is.

Borden kunnen makkelijk geplaatst worden op plekken waar veel mensen langskomen, zoals stations en winkelcentra. Een ander voordeel is dat er voldoende ruimte is voor posters van alle partijen, omdat het formaat kan worden aangepast aan het aantal deelnemende partijen. Bovendien is er ruimte om de kiezers op te roepen te gaan stemmen. De borden kunnen dubbelzijdig voorzien worden van de verkiezingsposters. Omdat de Waterschaps- en Provinciale Statenverkiezing tegenwoordig op één dag worden gehouden, kan bij die verkiezing één kant per verkiezing worden gebruikt. Dit is bij de huidige borden niet mogelijk.

De kosten per bord bedragen zo'n € 1.200. Binnen het huidige budget voor verkiezingen kunnen er dan 10 van deze borden worden geplaatst, verspreid over het grondgebied van de gemeente.

Gevraagd besluit

Wij vragen u om een keuze te maken uit één van de drie opties en Team Verkiezingen van de unit Publieke Dienstverlening de opdracht te geven de gekozen optie uit te werken.